

Waarnemingen

van 1 september 2011 tot en met 30 juni 2012

De waarnemingenrubriek is samengesteld door Martijn Bot. De waarnemingen zijn voornamelijk afkomstig van www.avifaunagroningen.nl, www.lauwersmeer.com, waarneming.nl, www.trektellen.nl en van waarnemers die hun waarnemingen rechtstreeks doorgeven aan de samensteller. Wat betreft de volgorde van de lijst en de status van soorten in de provincie Groningen wordt grotendeels www.vogelsvangroningen.nl gevolgd.

De waarnemingen uit de periode 1 september-31 december 2011 betreffen een volledig overzicht zoals dat gebruikelijk was in voorgaande rubrieken. Uit de periode vanaf 1 januari 2012 worden alleen de meest schaarse en zeldzame vogels uit Groningen vermeld.

Sneeuwgans

Op 12 september zat een Sneeuwgans in de Emmapolder en op 8 oktober vloog een vogel over de telpost 'De Hop'. Op de kwelders van de Linthorst-Homanpolder zaten op 3 december drie vogels, op 11 december werd een vogel gezien bij de kazerne in de Lauwersmeer en op 24 december was er een melding van een blauwe fase in de Noordpolder.

Dwerggans

Op 2 oktober vloog er een vogel met Kolgenzen over de trektelpost in Zuidveld en op 8 november zat er een adulte vogel nabij Nieuweschans.

Amerikaanse Smient, Polder Breebaart, 29 maart 2012 (foto: Gerrit Kiekebos)

Zwarte Rotgans

Op de kwelder bij Noordpolderzijl werd op 25 oktober een exemplaar gezien tussen de Rotganzen. Op 16 december werd weer eens een Zwarte Rotgans gezien op Rottumerplaat en ook op 24-26 februari was deze vogel daar aanwezig. Op 3 maart werd weer een vogel gemeld bij Noordpolderzijl en op 10 maart waren twee exemplaren aanwezig op Rottumeroog.

Ijseend

Op 7 november vloog een vogel langs de telpost in de Eemshaven.

Amerikaanse Smient

Van 29 maart tot en met 7 april werd een mannetje Amerikaanse Smient onregelmatig gezien in Polder Breebaart en op de Punt van Reide.

Blauwvleugeltaling

Een ongeringd mannetje was op 4 mei aanwezig in het Jaap Deensgat in de Lauwersmeer. De vogel liet zich af en toe mooi bekijken en baltste naar een vrouwtje Wintertaling.

Ijsduiker

Op 10 december vloog een eerste-winter langs de Kustweg bij Lauwersmeer. Op 17 december (Rottumerplaat) en 18 december (Rottumeroog) vloog telkens één exemplaar langs. Op 30 januari vloog een exemplaar langs de telpost in de Eemshaven.

Grauwe Pijlstormvogel

Op 18 september vloog een exemplaar langs Rottumeroog. Op 17 december vlogen drie vogels langs Rottumerplaat, waarvan één zelfs kon worden gefotografeerd.

Noordse Pijlstormvogel

Op 18 september werd Rottumeroog verblijd met twee exemplaren.

Vale Pijlstormvogel

Op 18 december vloog een Vale Pijlstormvogel langs Rottumerplaat naar oost. Dit betreft de derde waarneming voor de pro-

vincie en de tweede voor Rottumerplaat. Zeer opmerkelijk waren de diverse waarnemingen van een (of meer?) Vale Pijlstormvogels langs de Groninger Waddenkust in januari. De eerste waarneming was bij Lauwersoog op 6 januari en deze vogel werd zelfs gefotografeerd! Op 8 januari was er opnieuw een melding van een Vale Pijl bij Lauwersoog. Op 14 januari werd vervolgens een vogel gezien bij de telpost in de Eemshaven die richting oost de Eems opvloog. Waarschijnlijk hebben deze waarnemingen steeds betrekking op hetzelfde exemplaar, en mogelijk zelfs op de vogel die op 18 december werd gezien bij Rottumerplaat.

Stormvogeltje

Op 8 oktober vloog er zowel in de ochtend als in de late namiddag een Stormvogeltje langs de haven van Lauwersoog.

Kuifaalscholver

Er kwamen meldingen van een vogel in de haven van Lauwersoog tussen 21 en 31 oktober. Op 15 januari was een adulte Kuifaalscholver kort ter plaatse bij de telpost in de Eemshaven.

Koereiger

Tussen 27 oktober en 1 november zat er (wederom) een exemplaar in de Onnerpolder en omgeving.

Zwarte Ooievaar

Op 1 september werd de laatste vogel van het najaar gezien bij de Veenhuizerstukken.

Zwarte Ibis

Tussen 1 en 14 september zat de inmiddels beroemde Zwarte Ibis met de witte Spaanse ring (Vo2) bij de Bantpolder in de Lauwersmeer. In Nederland is deze vogel al eerder gezien op Schiermonnikoog, Texel en in de Workumerwaard en hiervoor werd het reislustige beest in onder andere Litouwen en Zweden gezien. Op 18 april was een exemplaar aanwezig tussen de steltlopers bij Achter de Zwartten in de Lauwersmeer en op 12 mei werd een overvliegende vogel

Steppekiekendief, Rottumerplaat, 15 oktober 2011 (foto: Mark Zekhuis)

gefotografeerd bij de Vlinderbalg in de Lauwersmeer. Maximaal drie vogels verbleven op diverse plekken in het Zuidlaardermeergebied van 27 mei tot in juli.

Zeearend

De drie bekende vogels in de Lauwersmeer, twee adulte vogels en hun uitgevlogen jong, werden gedurende het najaar vaak gemeld. In de Dollard werden vanaf november regelmatig tot twee adulte en een onvolwassen vogels gezien. Ook in Blauwestad werd een (andere) adulte vogel gezien. Vanaf december verbleef een geringde eerstejaars vogel in het Zuidlaardermeergebied en dit bleek na enig spuurwerk het jong van de Lauwersmeer te zijn!

Ruigpootbuizerd

Vanaf half oktober kwam, onder invloed van gunstige winden en (vermoedelijk) een goed broedseizoen, een sterke trek op gang van Ruigpootbuizerds. Vooral in de noordelijke provincies werden vele tientallen vogels gezien, eerst overtrekkend maar later ook ter plaatse (bijvoorbeeld zo'n 20 vogels in het Oldambt op één dag!). Later in het najaar

en gedurende de winter vlakten de aantallen wat af, maar op veel (bekende) plekken in Groningen verbleven lange tijd behoorlijke aantallen Ruigpooten.

Steppekiekendief

Het najaar van 2011 zal de boeken in gaan als het najaar waarin je haast makelijker een Steppekiekendief kon zien/vinden dan een Grauwe! In de provincie Groningen waren meldingen van juveniele vogels op Rottumeroog (16 september), bij Den Ham (26 september), de Emmapolder (tussen 28 en 30 september), Nieuwe Statenzijl (30 september), Eemshaven-Oost (30 september), het Nieuwe Robbengat (30 september), Sappemeer (1 oktober), Rottumerplaat (15 oktober) en dezelfde vogel op Rottumeroog (16-17 oktober).

In het voorjaar waren er weer diverse meldingen in de provincie, maar slechts enkele daarvan werden gedocumenteerd met foto's. Zo vlogen tweede-kalenderjaar vogels langs telpost Noordkaap in de Emmapolder op 19 en 26 april (man) en 8 mei, en op 2 mei een 2^e k.j. man over Eemshaven-Oost.

Woestijnplevier, Punt van Reide, 12 mei 2012 (foto: Guido Meeuwissen)

Roodpootvalk

Het najaar was nog goed voor meldingen bij Den Ham (juveniel op 7 september) en de Ezumakeeg (10 september).

Woestijnplevier

Op 12 mei werd tijdens de Top-of-Holland-vogeldag een tweede-kalenderjaar Woestijnplevier ontdekt op de Punt van Reide. De vogel bleef aanwezig tot en met 20 mei en werd door velen gezien. Het betreft de tweede waarneming voor Groningen. De

eerste werd gezien in de Rommelhoek bij de Eemshaven op 6 augustus 2006 en was voor slechts een handjevol waarnemers weggelegd.

Gestreepte Strandloper

In de Rommelhoek op Eemshaven-West werd op 11 september een juveniel waargenomen. Op het ondergelopen weiland achter de kazerne nabij Vierhuizen werd tussen 23 en 26 september een vogel gezien, waarbij op de 24e kortstondig een tweede vogel aanwezig was.

Grote Grijs Snip, Vierhuizen, 4 oktober 2011 (foto: Ipe Weeber)

Breedbekstrandloper

Op 4 september werden drie juveniele exemplaren gezien in de Breebaartpolder.

Grote Grijs Snip

Tussen 2 en 9 oktober zat een juveniele vogel op de onder water gezette akker achter de kazerne bij Vierhuizen.

Terekruiter

Op 12 mei was een Terekruiter kortstondig ter plaatse in het gebied Wolfsbarge bij het Zuidlaardermeer. Van 13 tot en met 18 mei

Terekruiter, Polder Breebaart, 14 mei 2012
(foto: Gerrit Kiekebos)

was een vogel aanwezig bij de Punt van Reide en in Polder Breebaart.

Rosse Franjepoot

Er vlogen exemplaren langs op de volgende (enigszins voorspelbare) locaties: Rottumerplaat (17 september), Rottumeroog (18 september), Lauwersoog (in totaal zes vogels in de maand oktober) en Eemshaven (minimaal vijf op 8 oktober en één op 24 oktober). Op 27 november vlogen twee exemplaren langs Lauwersoog. In december werden nog zeker 11 vogels gemeld van diverse plaatsen langs de kust (opnieuw vooral de Eemshaven en Lauwersoog).

Kleinste Jager

Tijdens zeetrek in het najaar werden er langs de Groninger kust in totaal 15 vogels opgemerkt, waaronder minimaal zeven exemplaren langs de Eemshaven op 8 oktober.

Vorkstaartmeeuw

Groningen was dit najaar goed voor 'slechts' acht langsvliegende Vorkstaartmeeuwen op de bekende zeetreklocaties.

Kleine Burgemeester

Een langsvliegende eerste-winter Kleine Burgemeester werd op 25 december gefo-

tografeerd in de haven van Lauwersoog en kon worden gevolgd tot aan de Bantpolder. Deze vogel bleek een voorbode van een grootschalige invasie van Kleine Burgemeesters in Nederland afgelopen winter, en ook in Groningen werden veel vogels waargenomen. Voor een volledig overzicht van alle meldingen wordt verwezen naar het artikel elders in deze *Gors*.

Grote Burgemeester

Op 16 september vloog een adulte vogel langs Rottumeroog. Op 17 december werden Grote Burgemeesters gezien in Eemshaven-West en langsvliegend langs Rottumerplaat. Op 18 december vloog een vogel langs Eemshaven-Oost en op 24-25 december liet een Grote Burgemeester zich mooi bekijken in de haven van Lauwersoog. Op 28 december was weer een vogel aanwezig in de Eemshaven en werd hier waarschijnlijk ook weer gezien op 5 en 10 januari. Alle decemberwaarnemingen betreffen eerste-wintervogels.

Een verzwakte eerste-winter verbleef bij Noordpolderzijl op 13 januari en tussen 27 februari en 11 maart was hier een tweede-winter aanwezig. Waarschijnlijk dezelfde vogel werd op 28-30 maart gezien bij de Ruidhorn.

Zwarte Zeekoet

Op 8 oktober vloog een eerste-wintervogel langs Lauwersoog. Dit betreft slechts het derde geval voor de provincie.

Kleine Alk

Op 8 oktober werd een vogel gezien in de Eemshaven en op 15 oktober stierf helaas een vogel ter plekke bij de Eemscentrale. Op 10 december was een vogel zwemmend ter plaatse langs de Kustweg in de Lauwersmeer.

Papegaaiduiker

Langs de telpost in de Eemshaven vloog een Papegaaiduiker op 30 december. Op 13 januari vloog een eerste-winter langs de haven van Lauwersoog. Op 6 april werd een schedel van een onvolwassen Papegaaiduiker gevonden op Rottumeroog.

Baardgrasmus, Rottumerplaat, 16 september 2011 (foto: Mark Zekhuis)

Nachtwaluw

Een laat exemplaar werd op Rottumerplaat waargenomen op 14 oktober. Van 21-26 mei was een zingende vogel aanwezig bij Ter Borg.

Bijeneter

Een Bijeneter werd gefotografeerd bij het Oude Robbengat in de Lauwersmeer op 12 mei. Twee vogels vlogen op 19 mei langs de telpost in de Emmapolder.

Middelste Bonte Specht

In november bleek in elk geval één van de vogels van Ter Apel nog aanwezig te zijn. Vanaf eind januari tot in mei werden hier af en toe twee vogels gezien en ook in het Metbroekbosch was in ieder geval nog één exemplaar aanwezig.

Roodstuitwaluw

Op 17 mei vloog een vogel langs de telpost in de Emmapolder en hoogstwaarschijnlijk dezelfde vogel was later enkele minuten ter

plaatse bij de telpost in de Eemshaven.

Krekelzanger

Een Krekelzanger zat te zingen bij de Zoutkamperplaat in de Lauwersmeer op 25 mei. In de Oosterpolder bij Haren was een zingende vogel aanwezig van 21 juni tot en met 2 juli.

Waterrietzanger

Op 1 september was er nog een melding uit het Roodkeelplasje in de Lauwersmeer.

Sperwergrasmus

Er was een melding van een vogel bij het Oude Robbengat in de Lauwersmeer op 28 september.

Baardgrasmus

Op 16 en 17 september zat een juveniel exemplaar op Rottumerplaat. Indien aanvaard betreft het de zevende waarneming voor de provincie en opmerkelijk genoeg

Kleine Vliegenvanger, Rottumerplaat, 16 september 2011 (foto: Mark Zekhuis)

zaten vier van die zeven vogels ook op Rottumerplaat.

Grauwe Fitis

Op Rottumeroog werd een vogel gezien en gefotografeerd op 12 en 13 juni.

Roodkopklauwier, Eemshaven-Oost, 24 september 2011 (foto: Ipe Weeber)

Kleine Vliegenvanger

Een mannetje zat op 16 september op Rottumerplaat.

Roodkopklauwier

Op 24 september was een juveniel exemplaar aanwezig nabij het grote schakelstation in de Eemshaven.

Roze Spreeuw

Een juveniele vogel werd overvliegend gezien nabij Zoutkamp op 13 november. Op 21 juni werd een mooie adult zomerkleed gefotografeerd in Wildervank.

Europese Kanarie

Een late vogel vloog op 12 november nog langs de telpost in Eemshaven.

Grauwe Gors

Op 13 november werd een exemplaar gezien nabij Blijham en vanaf 19 december werden één tot drie vogels gezien bij Finsterwolde.